R R
d
32

c
a.17

The Library of the
Wellcome Institute for
the History of Medicine

MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

Accession Number

Press Mark
MEAD, R.

65586/A

S7

RICHARD MEAD, M.D.
Collegii Medicorum Londin. & Regiæ Societatis Socii,

DISSERTATIO DE PESTIFERÆ CONTAGIONIS NATURA & REMEDIIS, eidem prævertendæ idoneis.

juxta Exemplar

HAGÆ-COMITUM,

Apud ISAACUM VAILLANT,
M. DCC. XXI.

HONORATO ADMODUM

JACOBO CRAGGS,

ARMIGERO;

REGI à SECRETIS:

S. P. D.

RICHARDUS MEAD.

T*ibi*, *VIR PRÆSTANTISSIME*, *ſubmiſſè offero*, *quæ* prævertendâ peſte *cogitata tuo juſſu conſcripſi. Ubi primùm mihi nunciâſſes*, *Vicariis illuſtriſſimis abſente Rege conſtitutis ad communem ſalutem neceſſarium videri, ut idonea traderentur præcepta*, *quibus peſtis inter Gallos ſæviens à nobis*

averteretur ; hôc munere promptiſſime quantum per breviſſimum tempus & meas occupationes licuit, ſuſcepto; ſumma magìs cautionis adhibendæ capita, *quàm* ordinatam præceptionum ſeriem *propoſui.*

Primum, *in quo de* Quadrageſimis agendis *diſſeritur, conſuetudini aliis regionibus probatæ conſentire, additis quibusdam novis præſcriptionibus, intelliges facile, qui ſis in Europæ hiſtoriâ familiariter verſatus.* Proximum, *de* Contagione hìc ſupprimendâ, *licèt à diſciplinâ antè apud nos & vulgò apud exteros receptâ longè recedat, haud tamen dubito, quin ad rationem proximè accedere reperiatur.*

Percupio ſanè, ut viæ ſuper horum primo *prudentiſſimæ à Magiſtratu & initæ & ineundæ traditas de* poſtremo *præceptiones inutiles reddant: nihilominus expedit nobis in promtu ſemper eſſe* arma *hoſti tam formidabili propulſando utilia.*

Hoc,

Hoc, oro, ſpecimen æqui boni-que facias; tanquam è multis unum illius, quam ſemper in patriam contuliſti, curæ exemplar, publicúmque maximæ, quâ te colo, obſervantiæ teſtimonium. Vale.

Septimo Calendas Decembres,
Anno M. DCC. XX.

INTERPRES LECTORI S.

HUnc de Peſte Tractatum in uſum ſuorum popularium Anglicè conſcripſit Author Clariſſimus: cujus hanc interpretationem Latinam qualemcunque publicare viſum eſt; ut Continentis Incolæ ab Inſularibus Britannis communia adverſùs malum, quod hi ab illis ſibi metuunt, habeant remedia. Quod verſionem ſpectat, cautum fuit, ut, ſi minùs Authoris elegantiam aſſequi licuerit, ab ejus tamen ſenſu non recederetur. Vale; & tam opportuno beneficio, memor cui referas acceptum, fruere.

PARS

PARS PRIOR.

DE CONTAGIONIS NATURA.

UT de ratione viæ cujuscunque ineundæ, qua contagioſorum morborum propagationi occurratur, meliûs conſtet; nonnihil oportet de *Contagione*, & quo operetur modo, generatim præfari.

Contagionem ſpargunt cauſæ tres, *Aër*, *Morbida Corpora*, & *Merces ex infectis plagis convectæ*.

Inquirendum igitur, primùm; quali mutatione *Aër* poſſit *infici*:

deinde, quo pacto *alia corpora* noxiæ ſuæ qualitatis *participet.*

Antiquiſſimis optimisque rei medicæ Scriptoribus, qui regionem his malis noſtrâ magìs obnoxiam incoluerunt, obſervatum fuit, ex aeris conſtitutione, * febribus peſtiferis præiviſſe calidos æſtus pluviis aſſiduis & ventis auſtralibus conjunctos: ** unúsque illorum ſpeciatim notat, ex nullo alio, quàm humido calidóque aëris temperamento peſtilentiam oriri; & pro ejusdem temperamenti continuatione morbum aut invaleſcere aut remitti.

Suffragatur huic obſervationi naturalis multarum regionum hiſtoria; in *** Africa videlicet, ſi quando fervidis Julii Auguſtíque caloribus imbres intercidant, inſequitur ſtatim peſtilentia; quam quicumque conceperit, vix evadit.

Præ-

* Vide Hippocrat. Epidem. lib. 3.

** Galen. de temperament. l. 1. c. 4. & comment. in Epidem. l. 3.

*** Vide J. Leon. Hiſtor. Afric. l. 1.

Præterea temporum omnium experientia nos docet, ſtagnantium æſtuante cœlo aquarum fœtorem, putridas terræ exhalationes, ac præ omnibus aliis inhumatorum cadaverum tabem morborum peſtilentium cauſam fuiſſe.

Hinc liquet hoc morborum genus fieri ex cauſarum concurſu; quas opus eſt non ſolùm conſpirare, ſed vim ſuam ad quoddam tempus unà intendere. Quod quoties accidit, incipit aër aliquantum ſtagnare; vitium poſtea facit & putrorem.

Ideo hæc illis plerumque regionibus imminet calamitas; ubi haud modò æſtus fervent quammaximè, & cœli tempeſtas in eodem ſtatu perdurat; ſed venti (quorum flatibus aër perpurgatur) rariùs quàm in terris borealibus vices alternant.

Morbi profectò peſtiferi in orientalibus auſtralibúſque mundi partibus naſci potiſſimùm videntur; indè in frigidiores per commercia transmitti. Nec facilè putem, ullam in hac in-

ſula peſtiferam gravioris momenti luem unquam extitiſſe, quæ non ad nos ab exteris locis infectis migraverit.

Hoc eò magìs adducor ut commemorem, quòd pervulgata & à viris magni nominis tradita opinio percrebuerit, peſtem ſemel ſingulis triginta vel quadraginta annis ad nos recurrere ſolitam: quod purum putum eſt figmentum, nulla ratione aut experientia nixum; ergóque inanium hujusmodi timorum nodis animi hominum exolvendi ſunt.

Contrà, licet plurimos hoc genus morbi incurſus ſenſerimus, ſæpe tamen compertum eſt mala ad nos forìs advehi contagia, quorum malignitatem minuit aëris noſtri natura ad tales recipiendas impreſſiones minimè apta.

Morbum iſtum, nomine olim *Sudoris Anglici* & *Febris Ephemeræ Britannicæ* (quòd hinc oriundus vulgò crederetur) notum, probabile eſt omnino peregrinum fuiſſe, nil nempe

aliud, quàm peſtem, cujus violentiam mitior cœli noſtri temperies imminuerat.

Hunc enim ferunt * Hiſtorici anno primùm 1485°. hìc ſæviiſſe; coortum inter milites quibuscum Henricus VII. à Gallia Cambriam appulerat; in Galliam autem, triennio antè vel quadriennio, à Rhodo, cùm eam Turcæ obſidione premerent, demigrâſſe. Ab illo tempore nos afflixerunt quatuor ejusdem morbi reciprocationes; quarum priores binas annis 1527. & 1528. valde ſuſpicemur peſti tunc in Italiâ, ** Florentiæ maximè & Neapoli, graſſanti deberi; binas poſteriores à lue quâdam Turcicâ derivatas credibile eſt.

Morbum autem hunc lubet vocare *Peſtilentiam vi imminutâ*, quòd eam comitentur illius generis, quamvìs in remiſſiore gradu, ſymptomata; qualia ſunt *gravis languor*, & *inquietudo*, *internus ardor*, *cephalalgia*, *delirium*

* Vide Caium de Febre Ephemerâ Britannicâ.

** Vide Rondinelli contagio in Firenze, & Summonte Hiſtor. di Napoli.

lirium &c. *profuſi* ad hæc *ſudores*: nec horas viginti excedebat morbus; qui licèt plurimi ob incuriam & malam tractationem eo obierint, nihilominus, obſervante ſapiente & perito * Hiſtorico, *videbatur potiùs naturam inopinam opprimere, quàm obſtinatè remediis obluctari: æger enim, qui cordiacis temperatis fovebatur, plerumque convaleſcebat.*

Noſtro argumento major ut fiat fides; Septembri circiter anni 1713. conſimilis quædam febris nos infeſtavit, à Dunkirkâ, unde noſtri milites eam ſecum huc tranſtulerant, nomen ſortita. Illìc quidem malignior, cum *diarrhœa*, *vomitu* &c. ſcilicet à morbo forſan peſtilenti, qui paulò antè Dantiſci & Hamburgi eruperat, originem ducens; nobiſcum verò leniùs agebat, à *cephalalgiâ* incipiens, & facillimè, ægro die uno non ampliùs decumbente, decedens.

Quoniam in quolibet aëre, major eſt alio tempore, alio minor ad morbum

* *Lord* Verulam's *Hiſtori of.* Henry VII.

bum proclivitas ; graviorem aliquando experti ſumus calamitatis hujus inclementiam ; poſtremùm videlicet anno 1665. quo, intrá decem circiter menſes, tercentum ſex ſupra nonaginta ſeptem millia hominum in hâc civitate abſumpſit : Sed * cenſebant plerique contagionem cum goſſipio ab oris Turcicis ad noſtras importatam ; quódque longior ejus fuerit mora, poſſumus, nec injuriâ, cauſari rem ab illis, quibus infectorum locorum curam publica mandaverat authoritas, (ſicut deinceps declarabo) infeliciter geſtam.

Quin peſtis illius, anno 1349. quâ nulla unquam acerbior & capitalior his mundi partibus incubuit, hiſtoria dilucidè probat iſtorum, quibus Europa vexatur, malorum principium ab Aſiâ repeti oportere. ** Illa enim peſtis apud Sinenſes anno 1346. concepta, per Indias orientales in Syriam, Turciam, Ægyptum, Græciam,

Afri-

* Vide Hodges de Peſte.

** Vide Hiſtor. Flórent. di Matteo Villani.

Africam &c. penetravit ; 1347. quibusdam navigiis ab Oriente in Siciliam, Piſas, Genoam &c. advecta eſt ; 1348. tranſivit ad Sabaudiam, Provinciam, Delphinatum, Cataloniam, Caſtiliam &c. 1349. occupavit Angliam, Scotiam, Hiberniam, & Belgium ; móxque Germaniam, Hungariam & Daniam ; ſtrage paſſim incredibili relinquens triſtiſſima ſuæ ſævitiæ monumenta.

Sed redeo ad ulteriorem aëris, de cujus putrorem facientis ſtatu verba feci, contemplationem. Arbitror id obſervatu dignum, quòd *putrefactio* ſit *fermentatio* quædam, quódque corpora omnia fermentata emittant volatilem agilémque ſpiritum ; agitandi, & aliorum, in quæ ſeſe inſinuat, fluidorum naturam motibus inteſtinis mutandi poteſtate præditum.

Haud difficulter ex optimâ Febrium * Theoriâ oſtenderem, quæ mutationes in ſanguine hôc modo fa-

ctæ

* Vide Bellin. de Febrib,

ctæ corpus morbis hiſce peſtiferis ſubjiciant, niſi nimia foret à propoſito digreſſio.

Hactenus de *primo*, qui fit ad contagionem, gradu: *proximus* ut ſe habere mihi videtur, jam aperiam. Sanguis in omnibus malignis, maximè peſtiferis, febribus ejicit, inſtar liquorum fermentantium, decedente morbo, magnam agilium particularum copiam in ſingulas corporis, oris præſertim, cutiſque, unde ſecretiones naturâ fiunt crebriores & uberiores, glandulas. Hæ, in caſibus peſtiferis, quanquam aër inſalubris non fuerit, plerumque proximos ægro aſſidentes inficiunt; alioquin, citò diſperguntur, & paulatim evaneſcunt. Quum verò, in inſalubri aëris proclivitate, ſubtilibus, quas produxit illius corruptio, particulis fortè incidant; iiſdem ſimul coalitæ, vim mobiliorem & dominantiorem, nec non diuturniorem colligunt: materiamque gignunt virulentam, quæ poſſit longè procul ab ægro, quo

nata eſt, corpore malum foras projicere.

Id intelligent, quibus innoteſcunt attractiones miræ coïtionésque ex volatilibus ſpiritibus factæ; maximè ſi cogitaverint, quàm facilè omnigena per calidum, qualem contagioſum eſſe notavimus, aërem diffundantur *effluvia*; porrò vi quantâ cuncta penetrent partes ſuccorum animalium tenuiſſimæ: cujus ſpecimen exhibet odor membri è gangrænâ emortui in corpore adhuc vivente teterrimus.

Nullus eſt dubitandi locus, quin tabifica aëris conditio contagioſis illis atomis ſolidam ſuam vim neceſſariò addat: quo niſi conceſſo, quî peſtem putes unquam, loco ſemel occupato, priùs ceſſaturam, quàm cunctos incolas aboleverit? quod non ægre ſolvetur, ſi poſueris aërem in ſalubriorem, quo diſſipari & reprimi queat malignitas, ſtatum reſtitui poſſe.

Ex aliâ parte apparet illam tabem non ab ipſo, qualicunque priùs habitudine fuerit, aëre contrahi; niſi con-

concurrat quiddam ab infectis corporibus emiſſum: nam ſi omnis ad infecta loca aditus viciniæ omnino intercludatur, illius propagatio poterit inhiberi; quum aura leviſſima, quicquid noxium in aëre ſolo reſidet, in longinquum neceſſariò propellat. Recens hujus experimentum dedit funeſta nunc in vicino regno peſtilentia: quæ, diſpoſitis ubique vigiliis, diu intrà Maſſiliam à confiniis coërcebatur; donec tandem aliquot, eluſis adituum cuſtodibus, morbum ſecum exportarent: comperimus nihilominus eâdem diligentiâ adhuc cautum eſſe, ne fines præſcriptos transcederet.

Sic morbida generantur effluvia: *quâ* autem *viâ ad ſanos injuria permanet*, aperiendum eſt. Contagioſæ illæ particulæ, unà cum aëre, quem ducimus, extrinſecus inſinuatæ, ſuccos in ſuo tranſitu ſalivales inficiunt; qui in ſtomachum demerſi, ibidem ſuum virus infigunt; unde *nauſea* & *vomitus*, prima ſæpe morbi impreſ-

ſionem facientis indicia: quamvis non negem ſanguinem etiam nocivis, quæ ei in pulmonibus inſpirando immiſcentur, particulis propiùs affici.

Tertia, quâ contagionem ſpargi diximus, via, ſunt *merces ex infectis locis confectæ*. Hæc ad explanandum viſa eſt adeò difficilis, ut authores nonnulli commenti ſint *inſectorum ova*, quæ ab alio loco ad alium delata, & demum rupta morbum faciunt. Hâc autem hypotheſi, quæ nullâ obſervatione fulcitur, nil opus eſt. Si, ut conjectavimus, contagionis materies ſit agilis ſubſtantia, ſalis forſan naturæ non abſimilis, ex humani præſertim corporis corruptione genita: facile eſt percipere, quomodo eadem in mollibus, poroſis corporibus, arctè denſéque ſimul compreſſis, locari poſſit & conſervari.

Neminem latet, quàm diu ſuum odorem ſervent ſuffimenta, ſi idoneis involucris amiciantur: quódque

que eſt maximè inſigne; illorum fragrantiſſima, inſtar hujus (de quâ agimus) materiæ, ſint ſucci præſertim animales, *moſchus* putà, *zibethum* &c. aptiſſimæque iisdem conſervandis ſubſtantiæ ſint ipſæ etiam ad contagionem accipiendam & communicandam peridoneæ; quales *pelles*, *plumæ*, *ſerica*, *pili*, *vellera*, *goſſipium*, *linum* &c. quorum pleraque ex animali genere: quod ad veram naturam contagionis cognoſcendam non parum conducit.

Ex antedictis, ut reor, ſequitur planiſſimè, Peſtem eſſe merum venenum; quod in orientalibus aut auſtralibus mundi partibus congenitum ſeſe alit, circuitu quodam ab infectis corporibus in merces commigrando; re interea tanti momenti per indigenarum ſtupidam indiligentiam neglectâ: peſtem item, quoties morbo favet aëris proclivitas, violentiâ tunc effrænatâ ac præcipiti furere: illo præcipuè tempore morbum ægris invicem mutuò communicari: con-

 tagio-

tagioſam materiem latere in laxæ mollíſque texturæ mercibus reconditam; quæ comfertæ & in alias regiones comportatæ, ſemina contagionis in ſe concluſa, quà aperiendo datur exitus, evibrant: aërem denique longè hæc diffundere & ſpargere non poſſe, ſi acceſſu ad infectum locum, & omnibus cum eo commerciis ſeveriſſimè interdicatur.

PARS POSTERIOR DE REMEDIIS CONTAGIONI PRÆVERTENDÆ IDONEIS.

Nôſſe, quòd peſtis non ſit nobis conterranea, maximum uti ſolatium, ita non minus eſt accuratiſſimæ in inveniendis, quibus à tanto malo nos tueamur, *remediis* diligentiæ incitamentum.

Cautio hæc eſt duplex; prima, *ne in noſtram inſulam advebatur*; proxima, *ne fortè advecta latiùs ſpargatur.*

Adverſùs horum malorum primum cavetur inſtitutâ naves ab infectis regionibus advenientes ad *Quadrageſimalem ſtationem agendam* compellendi conſuetudine: quæ ut proſit, neceſſaria quædam tradere præcepta aggrediar.

Prope ſingulos portus, locis convenientibus, parvis (ſi fieri poſſit) inſulis exſtruantur *valetudinaria*; quibus cùm homines tum merces à plagis ſuper contagione ſuſpectis redeuntes accipiantur. Neque enim ſufficit viros in navi dies quadraginta concluſos detinuiſſe; nec quidem expedit, niſi ut, qui ex illis mortem obeant, obſervetur. Quippe lues in veſtibus, quibus ſemel inſedit, poteſt tam diu ſervari, ut hujus non minus, imò plus, (modò morbus in navi ſævire pergat) poſt exactos, quàm ante inceptos dies quadraginta, in littus introducatur: niſi quoties quis moritur, recèns ineatur Quadrageſima; cui fortè nil, præterquam omnium in navi hominum interitus, finem imponat. Si-

Siquam contagionem navis contraxerit ; ſanorum , veſtibus in ignem conjectis , eluantur & radantur corpora ; ipſi alias veſtes induti in valetudinarium relegentur triginta ibi vel quadraginta dies commoraturi. Nam æger poteſt ex morbo ipſe convaleſcere, necnon tamen aliquid contagioſæ materiæ ſecum , longo pòſt temporis intervallo , retinere : quod frequens in variolis , quas ſani ab ægris multos jam dies morbi furorem eluctatis ſæpe recipiunt.

Ægri qui fuerint , à ſanis ſeorſim in hoſpitiis remotis ſecludantur ; aliquantò poſt redditam ſanitatem , laventur, tondeantur ; veſtes alias, concrematis quaſcunque ægrotantes geſſerunt , induant ; dein ad hoſpitia ſanorum transferantur , ibidem pariter triginta vel quadraginta dies recludendi.

De veſtibus ægrorum conſumendis impenſè ſum ſollicitus ; quippe quæ ipſum totius contagionis ſubtiliſſimum & expreſſum virus imbibunt

bunt & continent. *Scriptor ingenioſiſſimus in ſua eleganti peſtis, quæ anno 1348°. Florentia laboravit, deſcriptione refert, ſuis teſtibus oculis, duos porcos, cùm laceros pauperis cujuſdam morbo ſublati pannos in vicum projectos roſtris ſollicantibus excuſſiſſent, dentibúſque laniaſſent, nervis ſtatim convulſis, hora minùs expiraſſe.

Si navim nullus invaſerit morbus, non eſt, cur agatur Quadrageſima. Velim tamen homines lavari; veſtes (tanquam merces) aëri pervias in valetudinario per ſeptimanam expurgari.

Sed maximum eſt periculum à mercibus ad luem retinendam aptis; qualia ſunt *goſſipium*, *cannabis*, *linum*, *chartacea*, & *ſerica omnia*, *lintea*, *lana*, *plumæ*, *pili* & cuncta *pellium* genera. His repoſitoria ab ægrorum valetudinariis procul aſſignentur convenientia; in quibus explicentur ſarcinæ

* Boccaccio Decameron. Giornat. prim.

næ reſolutæ ; aëri per quadraginta dies , quantum licet , exponendæ.

Nimiùm fortè longum tempus hoc videbitur. Sed neſcientibus , quantum præciſè ſpatii opus ſit ad expurgandum ſub puro & aperto aëre omne illud virus , quod in raris tenuibúsque ſpongioſarum rerum foraminibus reconditur , nulla cautio eſt nimia ; niſi poſſet , ſalva hominum vita , explorari , quota temporis parte omnes ex noxiis corporibus eventilentur fumi ; ſi ad hæc admoveantur animalia tenera , aut aviculæ ſuper mercibus expoſitis imponantur. Obſervatum eſt enim aves à locis infectis avolaſſe , alias in caveis concluſas obiiſſe. Sed quantùm hoc inventum juvet , unica docebit experientia : neque enim ignoro , omnia animantium genera omni peſtilentiæ genere haud æquè affici ; contrà ſuum plurimis eſſe peculiarem morbum : qualis, paucis abhinc annis, bubus venit , alienigenis animantibus hominibúsve minimè nocens , peſtilitas.

 Pro

Pro conceſſo habeo, parum profuturum merces in receptacula ſua repoſuiſſe, nî priùs, ſolutis ligaminibus, explicentur. Id confirmat triſte, quod ante quinque circiter luſtra Bermudæ accidiſſe ab erudito doctore *Halleio* accepi, infortunium: ubi goſſipii clàm in portum invecti ſaccus, in domo quadam per menſem totum ſinè ullo cujusquam incommodo abſconditus, ubi publicè divendi cœperit, tantam intulit incolis perniciem, ut vivi mortuis humandis vix pares eſſent.

Sanè, quum crebrò expertum ſit, in nullis mercibus magìs, quàm goſſipio, hoſpitari contagionem, Turciámque quoddam eſſe perpetuum peſtilentiæ ſeminarium; non poſſum non æquiſſimum putare, ut quicquid illinc goſſipii allatum fuerit, expurgandum per quadrageſimale ſpatium temporis reſervetur; ne forſan inter colligandum conſtringendúmque aliqua tabe fuerit imbutum, quamvìs hanc in navi nemo perceperit.

Non

Non tantùm oportet ſtudioſè ac diligenter curare ſanos ægróſque quadrageſimam agentes, ſed etiam ejusdem obſervantiam pœnis graviſſimis ſancire. Navem itaque à loco, ubi, cùm è portu ſolveret, peſtis ſolito violentior ſæviebat, reverſam, unà ipſam cum toto ipſius onere comburi certiſſima erit ſecuritas.

Maximè etiam inſuper cavendum, ne in negotiatione cum loco, ubi peſtis hyeme appetente deſævierit, permittendâ præpropera ſit & periculoſa celeritas. Sæpe quippe deprehenſum, hyemis rigore morbum ſupprimi, nec tamen ejus ſemina prorſus deperire; ſed obtorpere tantiſper, dum tepidi veris acceſſu excitata novam vitam vímque recipiunt. Sic cùm acerba illa peſtis Genoæ, annis abhinc ſexaginta, per biennii partem graſſaretur; æſtate primâ decem millia hominum circiter, hyeme proximâ vix ullus, æſtate autem alterâ non pauciores ſexaginta millibus perierunt.

* Ul-

*Ultima pariter Londini peſtis autumno annum 1665^m præcedente coorta, per aſtrictiſſimum hyemis gelu trimeſtre intermiſſa, nullum ſui indicium ante ver ſequens edidit. Si itaque merces ex loco, unde exportantur, latens aliquod venenum retinuerint; metui poterit, ne idem in loco, quò convehuntur, pariant malum, quod in illo, à quo devehuntur, pepeperiſſent.

At in primis pernecessarium eſt, furtivam bonorum invectionem legibus aſperrimis coërcere: à quâ nefariâ molitione magìs, quàm aliâ qualibet cauſâ, inſtat morbum ex Galliâ ad nos traducendi periculum.

Hæc, ut puto, ſumma ſunt rerum in *peregrino morbo* à nobis *depellendo* obſervandarum capita: quorum partes ſingulæ, ſcilicet *navium viſitatio*, *valetudinariorum diſciplina* &c. ut rectè peragantur, adminiſtris ei negotio deſignatis, haud absque peritorum medicorum auxilio, curandum relinquo.

Proxi-

* Hodges de Peſte.

Proximum eſt, quid agendum ſit, providere; ſi, curâ publicâ per adminiſtrorum negligentiam aliámve cauſam minùs ſuccedente, *illa ad nos usque perveniat calamitas.*

Aliud nullibi occurrit infortunium, in quo magìs interſit *Principiis obſtare*: fato tamen neſcio quo factum eſt, ut, quam olim vulgò inibant, huic malo medendi ratio adverſùs illud prudens conſilium ex contrario pugnaret.

Cùm in aliquo peculiari loco peſtis ſemper erumpat, proprium magiſtratûs munus eſt, id agendum præſcribere, quo ſingulis familiis perſuaſiſſimum ſit, ex uſu ſuo, ſi ſuam calamitatem indicaverint, haud minùs fore, ac ſi ardentibus tectis uti opem ferant, vicinis inclamaverint. Contrà verò, omnes, quas hactenus ſolenne fuit perſequi, viæ ſpeciem ſeveræ potiùs diſciplinæ & ſupplicii, quàm clementiæ & curationis habuerunt: quæ cauſa erat, cur ægri morbum, quoad poterant, celarent.

Tunc maximè præcipi ſolebat, ut quamcunque domum morbus occupâſſet, protinus occluſa ſervaretur; limen ingenti rubrâ cruce, verbisque triſtibus, *Miſerere Domine*, ſignaretur; die noctéque pro portis excubarent, qui exitu aditûque arcerent cunctos, exceptis (quibus per authoritatem licuit) medicis, chirurgis, apothecariis, nutricibus, exploratricibus &c. * Hæc omnia ad menſem ſaltem, poſtquam tota familia interiiſſet aut convaluiſſet, continuanda.

Non facilè quis animo comprehendat ullum lugubrius hâc ærumnarum graviſſimarum ſcenâ ſpectaculum: familias morbo, quo nullus opem magìs & ſolatium poſtulat, inſolabiliter conflictantes; à cunctis neceſſitudinibus ſecluſas & obſeratas; inhumanæ nutricum, quales in hujusmodi caſibus inter ægros verſantur, immitium tractationi relictas; oculis quarum

* Vide *Directions for the cure of the plague, by the college of Phyſicians; and orders by the Lord Mayor and Aldermen of London, published* 1665.

rum nihil objicitur, niſi triſtiſſimus mortis omnia circa ſe populantis undique progreſſus; quibus omnes penè deploratæ vitæ ſpes conciderunt, & ſiquæ ſuperſint adhuc perexiguæ labantibus animis, anxietate diſtrahuntur; dubiis, annon præſtet emori, quàm languens ævum trahere, lachrymoſis amicorum chariſſimorum dulciúmque conſanguineorum funeribus ſuperſtites.

Si metus, deſperatio, & defectio animorum corpus accipiendæ contagioni habile, & hanc, ubi accipitur, potentiſſimam, ex omnium medicorum conſenſu, faciat; non video, quâ magìs viâ, quàm hâc tractatione, morbus ingraveſcat.

Nihil huic immani barbaræque conſuetudini prætendi poteſt, niſi quòd per eam in commune conſulatur, & à progreſſu lues arceatur. At ſi, ut res ſe habeat, attentiùs perſpiciamus, intelligemus contrà quàm prætenditur, prorſus evenire. Nam dum lues in domo concluſa nutrica-

tur,

tur, & ſumptis in dies augminibus adoleſcit, non fieri poteſt, ut aër contagia non ſtatim accipiat; &, patentibus feneſtris &c. per domos primùm, deinde per vicos continuet. Ædes ita obthuratæ ſunt totidem contagionis citiùs aut ſeriùs foras diffundendæ ſeminaria. Per menſtruam enim vel longiorem ab ægri, qui ultimus occubuit, obitu moram nihilo plus ages, quàm ſi mercium infectarum faſcis ſervetur reſoluta. Pandoræ pyxide recluſa, evolabit venenum.

Quemadmodum his viis inſtiterunt, qui veram contagionis naturam ignorabant; ita ſanè eædem, ut mihi firmiſſimum videtur, ad peſtem huic urbi diutius prorogandam permagnum momentum habuerunt: & nullus dubito, quin aliis æquè regionibus nocuerint.

Haud igitur miremur multas adverſùs hanc injuſtam conſuetudinem factas expoſtulationes: quæ quoties ægris aliquam relaxationem impetrabant, ſtatim ſubſequebatur notabilis

morbi

morbi remiſſio. Peſtis, anno 1636°, initium fuit violentiſſimum: verùm ægris per authoritatem regiam facta domibus egrediendi copia *, vix unus ex viginti, qui ſani egreſſi ſunt, in morbum delapſus; ex ægris decem vix unus mortuus eſt. Quod unum, ſi nihil aliud, ab ægrorum arctiore cuſtodiâ magiſtratum deterrere debuiſſet. Præterea peſte proximè præcedente, anno 1625°, habemus alterum morbi, poſtquam domos occludere ceſſaviſſent, decreſcentis exemplum. Anno quidem id factum eſt adeò vergente, ut proximæ hyemis acceſſus ad morbi diminutionem procul dubio plurimum contulerit: hæc tamen diminutio fuit tanta, ut nemo cauſam dicat, quin libertas tum data nullam huic moram aut impedimentum intulerit. ** Nam ineunte Septembri libertas domos aperiendi permiſſa: &, quum ultimâ Auguſti hebdomadâ non pauciores quatuor millibus, bis centum & octodecim obierint, alterâ proximè inſequente

C

* *Diſcourſe upon the Air, by Tho. Cock.*

** Vide *The ſhutting up of houſes ſoberly debated an.* 1665.

te funerum numerus ad tria millia ter centum & quadraginta quatuor, mox tempore non quatuor hebdomadis ampliùs interjecto ad octingenta quinquaginta duo recidit.

Quoniam ergo ex veteribus illis & vulgò uſurpatis rationibus nulla eſt, cùm ad inveniendam contagionis originem, tum ad viam inventæ intercludendam, utilitas; *aliæ* ſunt de novo inſtituendæ, quales exponere nunc aggrediar.

Inquirendi per parœcias, quo morbo ſinguli obierint, officium penès *anus ignaras* eſſe minimè convenit: quod potiùs deferendum eſt ad *viros graves*, firmo judicio & diligenti prudentiâ præditos; quorum eſſet, quoscunque inſolenti mortis genere correptos cum *maculis* in corpore *lividis*, *bubonibus*, aut *carbunculis* defunctos aliquando deprehendiſſent, nunciare confeſtim magiſtratibus; qui peritos illico medicos ad circumjacentes, præſertim pauperiorum, apud quos prima frequentiſſimè mali hujus labes, domos obeun-

obeundas mittant; &, ſi renunciaverint peſtilentiam inter incolas coortam, omnium, quæ morbo tentantur familiarum migrationem imperent; ægri ſaníque, tribus vel quatuor extra urbem milliaribus, ad diverſa traducantur hoſpitia; ſani ſuis omnibus veſtibus exuti lavent, radantur, antequam nova domicilia ingredi liceat.

Cùm ægris, quantâ potis eſt, *commiſeratione* & *curâ* agendum; ad quos jam in ædibus puris & ſereniori cœlo expoſitis collocatos acceſſus erit, adhibitâ juſtâ cautione, non admodum periculoſus. Sumptus omnes neceſſarios publicum ſuppeditet ærarium: nec quantavis pecuniæ ad calamitatum funeſtiſſimam ab univerſâ gente procul avertendam erogatæ impenſa com̄odis com̄unibus invideatur. Neq; mihi omnino injuſtum apparet, ut præmium ferat primus erumpentis in ullo loco contagionis index: ſi enim mali notitia iis, quibus idonea remedia proviſa ſunt, detur, hunc quaſi primum præcipuúmque gradum atque

aditum, ad idem ſuperandum, jactum nemo non intelligit.

Poſt infirmarum familiarum egreſſum, tota harum domeſtica ſupellex, imò & domus ipſæ, ſi fieri convenienter poſſit flamis conſumantur. Poſtea etiam æquum fuerit advigilare, ut quicquid alere vel propagare contagionem queat, amoveatur. Pauperum itaque publicis curatoribus (aliis quoque eosdem comitantibus adminiſtris) inviſenda ſunt humilia tenuioris plebis *gurguſtia*: de pluribus, quos tectis ſpurcis & anguſtioribus coarctatos repererint, exempti quidam ad commodiora mittantur domicilia: oportet denique omni operâ, hortatu & incitamentis eniti, ut mundiùs & ſalubriùs habitent.

Inter omnia pietatis officia nullum magis ſibi merces, quàm iſtiusmodi charitas: quantivis igitur conſtet, nullum reputandum eſt diſpendium; cùm ratio id maximè ſuadeat. Nil enim ad primam contagionis originem tam propè accedit, atque aër circumſeptus, vaporibus humidis craſſus, & turpi,

qui

qui ex animalibus corporibus oritur, rancore obſitus.

Cuſtodiæ noſtræ *publicæ* dant grave hujus rei argumentum : in quibus pauciſſimi ſe tueri poſſunt à *carcerariâ* quâdam *febri*, quam malignitatis gradus, conſentaneâ loci anguſtiis & fætori proportione, ſemper comitatur. Sapientiſſimè profectò ageretur à magiſtratu, (ſi & urbis ſaluti & detentorum in cuſtodiis conditioni miſericordiâ digniſſimæ aliquà conſultum eſſe velit) ut cuſtodiæ illæ omnes, quantum uſus, ad quem deſtinatæ fuerunt, patietur, mundæ ſint, & auris vitalibus ſuſcipiendis accommodatæ.

Memoriâ nunquam excidet * *Ater* ille, quem vocant, *Conſeſſus*, in Oxonienſi arce anno 1577° habitus : quo judices, generoſos, cunctóſque penè qui aderant, numero trecentos, afflatu peſtifero interemit ſubitaneus vapor : quem terra, ut quidam arbitrati ſunt, exhalaverat ; ſed potiùs, nobili magnóque ** philoſopho rectiùs ſentien-

 te,

* Camden. Annal. Regin. Elizab.

** Verulam. Natural. Hiſtor. cent. 10. Num. 914.

te, ſecum è carcere ad forum attuleſant rei; quibus ſolis hanc labem non nocuiſſe obſervatum eſt.

Eodem, quo illa habetur *domorum cura*, tempore iis, quorum munus eſt, ſtrictè dentur mandata; videant, ut eluantur *vici*, & à ſordibus, carnibúſque morticinis omníque rerum quoquo modo noxiarum colluvione, noctu aſportandis, mundentur; nec ulla ſint propiùs urbem *ſterquilinia*. *Mendici* & *errones otioſi* coërceantur: quique *viſu deformes* ac *miſerabiles* neque in ptochotrophia nec in ergaſteria admitti poſſunt, ad *Hoſpitium Inſanabilium* eam ob cauſam extruendum relegentur.

Hujus quidem generis præcepta omni tempeſtate neceſſariò ſunt obſervanda, præſertim in *municipiis magnâ hominum frequentiâ ſtipatis*: ægre igitur fero eſſe, cur meritiſſimò querar politicam hac in parte Londini & Weſtmonaſterii deſiderari diſciplinam: unde maxima multimodis quotidie civibus & proceribus fit injuria.

Si

Si quæ ut maturè agantur, cauto opus eſſe præmonuimus, irrita non fuerint; minimè neceſſarium erit adinvenire, quibus artibus *aëris intemperies ſanetur*, *purgentur domus*, *homines à contagione defendantur*: ad quas ſi peſtis eò creverit, ut infirmi præ numero removeri nequeant, confugiendum.

Primò; *aëri inſalubri ignem* mederi poſſe uno ore conſentiunt antiqui & recentes; ut in oppidis infectis crebri & multi ignes accendantur, hortati. Sic fertur * Hippocrates Græciam peſtis ei ab Æthiopiâ imminentis periculo liberâſſe. Et certum ſcio, nonnullas aëris affectiones vitioſas, quales ſcilicet ex gravi terrarum aſpiratione & exhalationibus oriuntur, igne corrigi, & quicquid in illo ad virus à cauſis hiſce derivandum proclive antea fuerat, tolli poſſe. Verùm poſtquam morbus initium ſumpſit, & jam rabiem collegit; cùm notum ſit eundem æſtatis ardore ſpargi & augeri, contrà hyemis frigore reprimi;

 ſine

* Galen. de Theriac. cap. 16.

ſinè ullâ dubitatione, quodcunque hunc ardorem promovet, tantundem virium morbo addere neceſſe eſt. An ignium in aliis aliquibus aëris qualitalibus temperandis utilitas compenſet incommoda exinde ſuboritura; controverſiam hanc unica experientia poteſt dirimere: & fatales, quos ultimo peſtis tempore experimenta habuerunt, exitus ulteriora hujus generis conamina ſatìs ſupérque diſſuadent: * nam ignibus per omnes vicos totum triduum imperatis, noĉte unâ inſequente non pauciores quatuor millibus obierunt, cùm, ſingulis prioribus vel poſterioribus ſeptimanis, non multò ter ampliùs hôc numero elati fuiſſent.

Quod de ignibus dictum eſt, idem de *tormentis explodendis* (quod quidam nimis inconſultè & temere ſuaſerunt) intelligendum. Recta eſt aëris temperaturæ medendi via, quâ *purgatur* & *refrigeratur*. ** Arabes itaque medici, qui morborum peſtilentium

* Hodges de Peſte. pag. 24.

** Rhazes de re medicâ, lib. 10. c. 16.

tium naturam optimè perſpectam habuerunt, ad ædes, quas aër ſubire purior & auræ benigniores perflare poſſent, habitandas ſuos hortabantur.

Domos, ut refrigerentur, *purgandas* exiſtimaverunt; ideóque herbis refrigerantibus, *roſis* putà, *violis*, *nymphæis* &c. ſternendas; & (quo nil ad rem propoſitam conducibilius) *aquâ acetóque* eluendas: refragantibus nihilominus ævi recentioris Authoribus, quibus placet, calidis medicamentis, nempe *benzoino*, *thure*, *aſâ fœtidâ*, *ſtorace* &c. ſuffumigari; quæ minimè ſperandum eſt ut aut materiem contagionis, aut locorum habitudinem ad eam recipiendam (quæ duo ſunt hìc unicè attendenda) tollant. *Sulphuris* ſolius *fumus*, quem acido ſpiritu abundare penetrantiſſimo & ad fermentationes reprimendas valentiſſimo compertum eſt, alicui fortè emolumento hìc eſſe poſſit. Sed majoris eſt ponderis obſervare, quod nihil contagionem citiùs, quàm ſpurcities, adducat; & fuget, quàm munditia; quapropter paupe-

riores hujus generis infortuniis maximè ſunt obnoxii.

A domorum purgatione ad *incolarum valetudinem* conſervandam transeo: cui quò efficienter provideretur, neceſſarium eſſet corporis humores in eo, qui materiâ contagionis everti nequeat, ſtatu ſtabilire. Quia autem id æquè deſperandum eſt, ac ſpeciale adverſus variolas antidotum: ad ſumum curare oportebit eam corporis temperationem obtinendam, ut ei, quàm minimè poterit, noceatur. *Primum* eſt, incolumem valetudinis ſtatum tueri; quem ſi retineamus, minima nobis metuenda erit extrinſecus injuria: & corpus evacuando non infirmare. *Proximum*; omnem animi abjectionem, & affectus immoderatos, per quos ad frequentiorem variolarum contagionem viam aperiri quotidie cernimus, declinare: quod ut fiat, cibis robuſtis & ſalubribus temperatè utendum; à jejuniis, vigiliis, nimiâ laſſitudine &c. abſtinendum. *Alia* defenſionis ratio eſt, ut, quibus remediis expedit, ab inflamatio-

matione ſanguis cohibeatur: id, ſi minùs ad contagionem penitus depellendam ſufficiat, ejus ſaltem effectum & vim impotentiorem reddet. Auxilia ad id efficaciſſima, ex Arabum medicorum conſilio, *acidi fructus* frequentiſſimè ſumpti, qualia *malogranata, aurantia Hiſpalenſia, limones, acerba poma* &c. Ante omnia, *aceti* ſubinde *vinacei* aliquantulum, ſtomacho acceptius factum, infuſis quæ aceti acrimoniam temperantes &, quicquid aliàs ſtomacho aliquà officiat, amoventes multùm proficient, *gentianâ* videlicet, aut *galangâ, zedoariâ, baccis juniperinis* &c. Sed hæc aliáque omnia aromatica calidæ naturæ pharmaca, authoribus, quantumvis comendatiſſima, ſi ſola ſumantur, ſanguinem nimis calefaciendo nocitura fore veriſimillimum mihi videtur.

Quum verò harum viarum nulla certum polliceatur præſidium; utì loci infecti *fuga* præſentiſſimum remedium, ita huic proximum eſt, quanta poſſit adhiberi, cautio, ne ad ægros,

aut

aut qui nuperrimè convaluerunt, *propiùs accedatur*. Tutum valde erit & conſultiſſimum *magnam* hominum *frequentiam* devitare: imò maximè intereſſet, à magiſtratu inutilia omnia conventicula inhiberi, omnésque, qui ex morbo evaſerunt, *prodire* antè in publicum, quàm domi aliquandiu ſe continuerint, vetari.

Monitum de propiore ad ægros acceſſu cavendo, debet etiam intelligi de cavendâ *cadaverum viciniâ*; quæ, interjecto, quàm longò licet, à domibus intervallo ſepelienda ſunt, altè humanda, & diligentiſſimè contegenda: noctu efferenda, dum adhuc recentia nondum computruerunt; cadaver enim putrorem nondum nactum, ſi à diurno calore abſtineatur, vix fumi aliquid aut vaporis emittit.

Qui ægris operam ſuam miniſtrare neceſſe habent, nonnulla præterea præcepta, hæc maximè duo, obſervanda ſunt: *unum*, ut, dum ægris aſſident, *ſalivam* ſuam non ſorbeant, ſed *expuant*; *alterum*, ut, quandiu iis propiores

piores eſſe contigerit, *animam ne quidem ducant.* Utrumque ſupradicta de morbi ab ægro ad ſanum tranſeuntis modo confirmant. Horum præceptorum, ſi conſtans obſervatio difficilior fuerit, vicem ſpongia aceto madida & naribus admota poterit aliquatenus præſtare.

Hæc eſt eorum ſumma, quibus reor morbi, ubi introductus fuit, progreſſum ſiſti poſſe: quorum ſiqua Londinum potiſſimùm ſpectent, aliis itidem locis minimâ mutatione ſervient. Reſtat nunc, ut, quo pacto *morbi ab oppido alio ad aliud tranſitus claudatur*, proponamus. Optima id aſſequendi ratio, ubi licet, *oppidum* infectum æquâ undique diſtantiâ *certis terminis circumſcribere*; cuſtodibus additis, ut ne cuiquam niſi ſtatutis conditionibus aſtricto liberum ſit oppida circumjacentia adire; non autem *omnibus*, oblatâ *nullâ* quâvis conditione, egrediendi poteſtatem *adimere*: qui mos vulgò apud exteros receptus, & in Galliâ nunc ſervatus, ſeveritatis nequaquam neceſſariæ, ne dicam crudeli-

deſitatis, ſpeciem habet. Sufficiet, ut puto, ſi omnibus egredi cupientibus, acceptâ priùs viginti circiter dies in tentoriis aliísve magìs accommodis habitationibus agendi lege, exitus pateat. * Sed cura maxima debet huc intendi, ne quis, niſi *peracto* quicquid *illa lege* conſtitutum fuerit, *exeat*: cùm diſponendo ubique diligenter vigilias, tum pœnas graviſſimas repetendo ab iis, qui permiſſu nullo aut *egreſſi ſunt*, aut egredi *conantur*. Quos ut deprehendere facilius ſit, ab omnibus, qui in quacunque regni parte iter faciunt, *literæ* requirantur publicâ authoritate munitæ, quibus certum fiat, aut eos à locis contagionis expertibus venire, aut eis limites egredi permiſſum fuiſſe.

Sic longè meliùs, ne contagio ſpargatur, fore proſpectum credo, quàm ſi omnibus nulla egrediendi conditio proponeretur. Cùm enim in tam inſtanti mortis periculo homines verſentur, multi ſanè fugam meditabuntur, ſi libera non detur, vel quanticunque conſtiterit, clandeſtinam. Nec poteſt aliter evenire, quin ſuus quibusdam ſuccedat conatus; quod in Galliâ videmus, invitâ diligentiſſimâ obſervatione, accidiſſe. Ab *uno* autem, qui *clàm* ſe proripuerit, magìs timenda eſt contagio, quàm à *viginti*, qui *datis legibus* parentes egrediendi veniam impetraverunt: potiſſimùm quia hac tractatione contagio loci, à quo fugit, fiet multò intenſior. Quippe ingens hominum multitudo in

angu-

anguſtiores unius loci limites coacta morbo furenti vim auctam, ſuprà quàm facilè cogitari queat, adjiciet. Cujus exemplum inſigne * Gaſſendus in ſua peſtis, quæ Diniam in Provincia, ubi habitabat, per æſtatem anni M. DC. XXIX. depopulata eſt, narratione nobis ſubjecit. „ Cùm antea, *inquit*, ad usque decies „ mille numerarentur, vix enumerari ſub mali „ finem plures quàm quingenti ſupra mille po- „ tuerunt; & ex tanto numero vix quinque „ aut ſex fuerunt, qui morbo affecti haud fuiſ- „ ſent. Cauſa præcipua, cur labes tantopere graſ- „ ſata fuerit, ipſa fuit interpretatio nimis rigida „ placiti illius, quo fuit à Parlamento cautum, „ ideque ſub pœna capitis, nequis Dinienſium „ incolarum ex urbe aut agro territoriove pro- „ prio exiret. Cùm verò alia peſtis poſt ſeſ- „ quiannum obreperet, diſceſſere cives & ma- „ turiùs & longiùs; ac illa non plures, quàm „ centum, perierunt. „

His adductus rationibus credo inveniri non poſſe viam ad impetum contagionis ſupprimendum aptiorem & erga ægros humaniorem, quàm dandam ex infecto loco (neceſſaria interim cautione adhibitâ) egrediendi facultatem. At quamvis hominibus ea concedatur libertas, nemini tamen fas ſit ullum *mercium*, quarum materia contagionis capax eſt & retinens, *genus extra limites conſtitutos transportare.* Eo enim tem-

* Notitia Eccleſiæ Dinienſis.

tempore, quo aliquam partem regionis invaſit lues multò impenſiore curâ, ne ſemina peſtifera ſpargantur, obnitendum eſt, quàm, cùm longiore adhuc ſpatio morbus à nobis diſtet: nam merces, quæ in Turcia locíſve aliis remotis contagioſam, dum ſarcinabantur, auram combiberunt, poſſunt apud nos evolutæ ex ſalubriore aëris noſtri temperamento hoc conſequi, ut minùs noceant. Ubi autem aër in unâ urbium noſtrarum aliquâ adeò impurus fuerit, ut peſtilentiam foveat ac propaget, vix ſperandum eſt eundem in cæteris puriorem fore.

Ob eandem rationem ſeverior Quadrageſimarum obſervatio imperanda eſt, ſi peſtis in oris confinibus, quàm ſi in remotioribus ſæviat.

Præcipuis regionis adverſùs peſtem defendendæ capitibus pertractatis; *id* addam *ſolum*, quòd, ſi propoſitum de mercibus *comburendis* conſilium moleſtum nimis aut incommodum videatur, eas æquè profuerit *in terram* ſex pedes aut ampliùs *defodiſſe*.

Ex his, quæ de *Contagionis naturâ*, quâ præcepta antè data nituntur, dicta ſunt, iniri poteſt certior *ſanationis* ratio, quàm quas vulgò authores docuerunt. Sed præſentis inſtituti non eſt id ulteriùs proſequi.

FINIS.